

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN
 Föredraganden
 Annelie Gustafson

DOM
 2019-05-03
 Meddelad i Falun

Mål nr
 936-19

SÖKANDE

Skanska Industrial Solutions AB, 556793-1638

Ombud: Advokat Linda Dahlström och jur.kand. Christoffer Erlandsson
 Advokatfirman Morris AB
 Vallgatan 30
 411 16 Göteborg

MOTPART

Trafikverket
 781 89 Borlänge

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 247418

Postadress
 Box 45
 S-791 21 Falun

Besöksadress
 Kullen 4

Telefon
 023-383 00 00
E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se
 www.forvaltningsrattenifalun.domstol.se

Telefax
 023-383 00 80

Expeditionstid
 måndag–fredag
 08:00–12:00
 13:00–16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Trafikverket genomför en upphandling av beläggningsarbeten inom Gävleborgs- och Dalarnas län (CTM 199650). Upphandlingen genomförs som ett öppet förfarande enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU). Tilldelningsbeslut fattades den 14 februari 2019. Av tilldelningsbeslutet framgår att anbudet från Skanska Industrial Solutions AB (Skanska) inte uppfyller kvalificeringskraven.

Skanska ansöker om överprövning och yrkar i första hand att upphandlingen ska rättas på så sätt att bolagets anbud ska kvalificeras och i andra hand att upphandlingen ska göras om. Skanska anför i huvudsak följande. Bolagets anbud uppfyller samtliga obligatoriska krav i upphandlingen då de aktuella uppgifterna i mängdförteckningarna inte är obligatoriska. Anbudet är även det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet för anbudsdelarna W1, W2 och X1. För det fall förvaltningsrätten finner att bolagets anbud inte uppfyller samtliga krav i upphandlingen är upphandlingsdokumenten inte så klart och tydligt utformade att anbudsgivarna kan avgöra vad som tillmäts betydelse vid upphandlingen. De uppgifter i mängdförteckningarna som bolaget inte har lämnat och som påstås vara obligatoriska är sådana som är streckade i tre kolumner i respektive mängdförteckning. Trafikverket gör gällande att det är ett obligatoriskt krav att fylla i en fjärde kolumn för dessa poster. Det som enligt upphandlingsdokumenten avgör upphandlingen är vad anbudsgivarna angivit i handlingen "Prisformulär". Vad, hur och om mängder ska prissättas framgår av respektive position i mängdförteckningen och de instruktioner Trafikverket har lämnat om ifyllandet av mängdförteckningar. Slutsumman i mängdförteckningarna ska således enligt Trafikverket överensstämma med vad som anges i "Prisformuläret". Enligt upphandlingsdokumenten ska annars, för de positioner som inte är ifyllda eller inte stämmer överens med anbudssumman en procentuell justering föras. Det föreligger således inte någon skyldighet att fylla i dessa uppgifter.

Om inget värde fylls i anges vidare värdet 0 kronor automatiskt i mängdförteckningarna. Streckförklaringen saknas även i anbudsdelarna W1 och W2. Den omständighet att Trafikverket till viss del har använt sig av samma eller liknade struktur som anges i MER-regelverket innebär inte heller att reglerna i MER Anläggning 17 är direkt tillämpliga i upphandlingsdokumenten. Det framgår inte av AFB.31 att mängdförteckningarna ska vara ifyllda på samtliga poster eller att just de aktuella posterna ska vara ifyllda just på så sätt som Trafikverket nu gör gällande.

Trafikverket anser att ansökan om överprövning ska avslås och anför i huvudsak följande. Vid genomgång av inkomna anbud i upphandlingen har Skanska inte angivit pris på ett antal poster i mängdförteckningarna och anbudet har därför inte ansetts kompletta. För de aktuella områdena W1, W2 och X1 saknas därmed uppgifter för cirka 100 poster i mängdförteckningarna. Avsaknaden av prisuppgift i mängdförteckningarna utgör en brist och Skanskas förklaring att det vid avsaknad av uppgift är 0 kronor som ska gälla utgör en otillåten komplettering som inte är möjlig att godta utan att bryta mot likabehandlingsprincipen. Vad gäller utformningen av upphandlingsdokumenten anges att prissatta mängdförteckningar ska bifogas anbudet. Vidare anges att anbud ska vara baserade på de mängder som anges i mängdförteckning och att dessa ska vara prissatta i anbudet. Dessa instruktioner kan inte tolkas på annat sätt än att alla positioner där pris ska anges ska fyllas i. Om en entreprenör haft avsikt att inte sätta något pris på aktuell kostnad ska siffran "0" ha angivits. Vad Skanska anför om prisjusteringsklausulen vid händelse av att slutsumman av mängdförteckningarna inte överensstämmer med anbudssumman kan inte ges den innebörd och tillämpning som Skanska gör gällande då klausulen förutsätter att anbudsgivaren har fyllt i mängdförteckningarna på föreskrivet sätt. De aktuella mängdförteckningarna är upprättade i enlighet med reglerna i MER. När ett arbete är 3-streckat innebär det att de generella mät-

och ersättningsreglerna att entreprenören ska åsätta ett belopp i beloppskolumnen, den fjärde rutan. Att streckförklaringen delvis fallit bort i mängdförteckningarna W1 och W2 saknar emellertid betydelse eftersom MER 17 i sin helhet utgör del av förfrågningsunderlaget.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för rättens prövning

Förvaltningsrätten har att pröva om det på grundval av vad Skanska anfört är visat att Trafikverket brutit mot någon av de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU i aktuell upphandling och att detta har medfört att Skanska lidit eller kan komma att lida skada (20 kap. 6 § LOU). De grundläggande principerna innebär att upphandlande myndighet ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genomföra upphandlingar på ett öppet sätt samt iaktta principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (4 kap. 1 § LOU).

Upphandlingsdokumenten

I de administrativa föreskrifterna punkten AFB.31 anges bl.a. följande:

AFB.31 Anbuds form och innehåll

Samtliga priser i mängdförteckningen ska var för sig överstiga eller som lägst vara lika med noll (0) SEK.

Prissatta mängdförteckningar ska bifogas i upphandlingssystemet.

Summan av respektive mängdförteckning ska anges i Prisformuläret handling 10.7.

Anbud ska vara baserat på de mängder som anges i bifogad mängdförteckning. Angivna mängder i förfrågningsunderlaget ska således vara prissatta i anbud. Vid summering av prissatt mängdförteckning ska slutsumman överensstämma med anbudssumman. Om så inte är fallet är anbudsgivaren bunden av anbudssumman och å-priserna i den prissatta mängdförteckningen ska justeras jämnt (med samma procentsats) över samtliga priser.

Förvaltningsrättens bedömning

De obligatoriska krav som ställs i en upphandling ska normalt vara uppfyllda i anbudet för att den upphandlande myndigheten ska kunna ta upp ett anbud till utvärdering och tilldela anbudsgivaren kontrakt (jfr t.ex.

avgörandet HFD 2016 ref. 37). Det framgår av upphandlingsdokumentet i aktuell upphandling att prissatt mängdförteckning ska bifogas och att samtliga priser i mängdförteckningen var för sig ska överstiga eller som lägst vara lika med 0 kronor. Enligt förvaltningsrättens mening kan detta inte förstås på annat sätt än att samtliga poster i mängdförteckningen ska prissättas med minst 0 kronor för att mängdförteckningen ska anses uppfylla kraven i upphandlingen.

Det är ostridigt i målet att Skanska har lämnat ett flertal poster i mängdförteckningarna för anbudsdelarna W1, W2 och X1 tomma i den fjärde rutan, beloppskolumnen. Dessa poster har alltså inte prissatts. Oaktat att summeringen av mängdförteckningen blir korrekt även om Skanska inte har fyllt i aktuella poster så uppfyller mängdförteckningen inte de krav som framgår av upphandlingsdokumentet. Vad Skanska i övrigt anför medför ingen annan bedömning. Trafikverket har således haft fog för sitt beslut och ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (FR-05).

Hanna Berglund
rådman

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

